

Ime predpisa:

Predlog Zakona o podnebni politiki

Št. zadeve:

2019-2550-0049

Datum objave:

12. 9. 2019

Rok za sprejem mnenj in pripomb:

12. 10. 2019

Ime odgovorne osebe in e-naslov:

Pripombe posredujte na gp.mop@gov.si

ZAKON O PODNEBNI POLITIKI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Osnovni namen in cilj podnebne politike je, da do sredine tega stoletja zagotovi prehod v trajnostni razvoj gospodarstva in družbe, ki temelji na neto ničelnih emisijah toplogrednih plinov, obnovljivih virih energije, trajnostni proizvodnji in potrošnji v mejah zmogljivosti planeta ter v koreniti spremembi našega razmišljanja in življenjskega sloga.

Podnebna politika mora slediti ciljem Pariškega sporazuma, aktualnim znanstvenim dognanjem, predvsem Medvladnega odbora za podnebne spremembe (v nadaljevanju: IPCC) in številnih drugih znanstvenih ustanov, sklepom in dokumentom na ravni EU ter sporočilu Evropske komisije »Čist planet za vse: Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo«.

a) Stanje podnebnih sprememb na svetovni ravni

IPCC ter številne druge priznane znanstvene in strokovne ustanove v svojih študijah in analizah opozarjajo na možnost katastrofalnih posledic svetovnega pregrevanja in podnebne krize, če na svetovni ravni, pa tudi ravni EU in vseh držav ne bomo odločno ukrepali takoj. IPCC pri tem dodaja časovno obdobje desetih let, v katerem se z veliko verjetnostjo že lahko zgodijo tako imenovane »povratne zanke« oziroma »verižni učinki«, ki lahko pomenijo točko brez vrnitve.

Na ravni Organizacije združenih narodov je bil leta 2015 soglasno sprejet Pariški sporazum, ki ima za cilj preprečiti porast povprečne svetovne temperature nad 2 stopinji Celzija oziroma nad 1,5 stopinje Celzija do srede tega stoletja v primerjavi s predindustrijskim obdobjem. To je po mnenju znanstvenikov in strokovnjakov tista meja, do katere so negativne posledice podnebne krize še obvladljive, kjer je prilagoditev na posledice še znosna in mogoča in kjer so stroški še v realnih mejah zmožnosti. Pariški sporazum je po ratifikaciji dovolj velikega števila držav začel veljati oktobra 2016. Slovenija je Pariški sporazum ratificirala novembra 2016 z začetkom veljavnosti 15. januarja 2017.

Toda svetovni in tudi evropski trendi podnebne krize v zadnjih 30 do 40 letih so tako negativni, da bo cilje Pariškega sporazuma mogoče doseči samo, če bodo na svetovni ravni in tudi na ravni EU in vseh držav sprejeli odločne in hitre ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter druge vzporedne in nujno potrebne okoljske in razvojne ukrepe. Podnebne spremembe se lahko uspešno naslovi zgolj ob sodelovanju vseh držav na svetovni ravni.

V zadnjih 30 do 40 letih je povprečna svetovna temperatura že porasla za 0,75 stopinje Celzija (v Sloveniji in Alpah že skoraj za 1,5 stopinje Celzija) v primerjavi s povprečno temperaturo v obdobju po drugi svetovni vojni. Tako visoka temperatura kot danes je bila glede na znanstvena dognanja nazadnje pred približno tremi milijoni let, a jo je takrat povzročila sprememba naravnih pojavov na Zemlji. Če se bo ta negativni trend nadaljeval, bo svetovna povprečna temperatura že v letih 2025–2030 presegla 1,5 stopinje Celzija in desetletje pozneje (2030–2035) že 2 stopinji Celzija. Brez odločnega ukrepanja bi ta trend lahko pomenil tudi 4–6 stopinj Celzija višjo povprečno temperaturo sveta do leta 2050 v primerjavi z obdobjem po drugi svetovni vojni. Tudi OECD v svojem dokumentu Environmental Outlook 2050 ocenjuje, da bi

nadaljevanje sedanjih svetovnih trendov naraščanja emisij toplogrednih plinov do leta 2050 povišalo svetovno temperaturo za od 4 do 6 stopinj Celzija.

Navedeno bi pomenilo hude posledice tako glede pregrevanja velikega dela planeta kot glede eksponentnega povečanja števila in intenzitete ekstremnih vremenskih dogodkov. Povišanje temperature zlasti v arktičnih in subarktičnih predelih Zemlje pomeni sprožitev povratnih zank, saj se s hitrim izginjanjem ledenikov povečuje učinek albedo (temnejše morje absorbira več toplote kot sneg in led), to dodatno segreva ozračje, kar pomeni odtajanje tundre in izginjanje permafrosta, to pa pomeni pobeg ogromnih količin metana (toplogredni plin, ki ima 30-krat večje zmogljivosti tople grede kot CO₂).

Na podobna spoznanja opozarjajo tudi člani Medvladnega odbora za podnebne spremembe v posebnem poročilu iz novembra 2018. V njem ugotavljajo, da cilj omejiti naraščanje svetovne temperature do 2 °C na regionalni in lokalni ravni ne zagotavlja preprečitve vseh posledic podnebne krize. V poročilu je poudarjeno, da bi bilo za preprečitev nepredvidenih odzivov podnebne sistema in s tem povezanih posledic nujno treba omejiti naraščanje povprečne temperature na do 1,5 °C.

b) Stanje podnebnih sprememb v Sloveniji

Povprečna temperatura ozračja v Sloveniji se je od druge polovice preteklega stoletja povišala za več kot 1,5 °C. Trend naraščanja je višji, kot je svetovno povprečje, saj se je Zemljino ozračje v primerljivem obdobju segrelo za približno 1 °C. Glavni vzrok poviševanja temperature je naraščanje koncentracije toplogrednih plinov v ozračju, ki spreminjajo lastnosti ozračja, dodatno pa tudi sprememba rabe tal. Pri podnebnih spremembah ne gre samo za naraščanje povprečne temperature, ampak tudi za spreminjanje običajnih vrednosti drugih podnebnih spremenljivk in spreminjanje pogostosti pojavljanja ekstremnih vremenskih dogodkov ter njihove intenzitete. V Sloveniji sta se povečala število in moč vročinskih valov, obdobja hladnega vremena so manj pogosta in izrazita. Zmanjšala se je količina snega in skrajšalo trajanje snežne odeje. Povečalo se je izhlapevanje spomladi in poleti, kar vpliva na vodno bilanco. Podaljšuje se trajanje Sončevega obsevanja.

Ocene podnebnih sprememb v prihodnosti za Slovenijo kažejo na krepitev trenutnih trendov, njihova stopnja pa bo zlasti v drugi polovici tega stoletja močno odvisna od emisij toplogrednih plinov. Če se bodo emisije TGP do srede stoletja na svetovni ravni zmanjšale za 80 %, se pričakuje omejitev naraščanja povprečne svetovne temperature ozračja do 2 °C glede na predindustrijsko obdobje.

Slovenija je pogodbenica Pariškega sporazuma, zato je dolgoročni cilj doseganja ničelne stopnje neto emisij TGP določila v predlogu Zakona o podnebni politiki.

c) Dolgoročni podnebni cilj Evropske unije do leta 2050

Posamezne države članice in EU morajo v skladu s Pariškim sporazumom do leta 2020 sekretariatu UNFCCC poslati svoje dolgoročne podnebne strategije s cilji za zmanjšanje emisij TGP, s katerimi bodo prispevale k skupnemu prizadevanju za omejitev naraščanja temperature pod 2 oziroma pod 1,5 °C glede na predindustrijsko raven. EU skupnega cilja zmanjšanja emisij TGP do leta 2050 še ni sprejela, v dokumentu vizija 2050 iz novembra 2018 Evropska komisija predlaga cilj neto ničelnih emisij TGP do leta 2050 na ravni EU za vse države članice EU. Skupni cilj se bo dokončno določil v okviru sprejemanja dolgoročne podnebne strategije EU, za katero v tem letu tečejo intenzivna posvetovanja na ravni Sveta EU in na podlagi napotil

Evropskega sveta predsednikov vlad ali držav EU. EU trenutno napoveduje približno 40-odstotno zmanjšanje celotnih emisij TGP do leta 2030 v primerjavi z letom 1990.

Evropska komisija je skupaj z obsežnim analitičnim dokumentom objavila načrt prispevka EU k dolgoročni strategiji, imenovan »Čist planet za vse«. Dokument je podlaga za razpravo v EU o prihodnosti podnebne politike EU in o možnih načinih prehoda za doseg ničelne neto stopnje emisij TGP, kar bi EU omogočilo doseganje ciljev Pariškega sporazuma. Objavljeno sporočilo Evropske komisije ne določa konkretnih ciljev do leta 2050, ampak poudarja osem različnih poti za doseganje cilja EU v skladu z zavezami iz Pariškega sporazuma. Predstavljenih je več možnih scenarijev za zmanjšanje emisij TGP, od -80 % do -100 % (doseganje cilja neto ničelnih emisij TGP do leta 2050). Evropska komisija v dokumentu v skladu z zadnjimi znanstvenimi ugotovitvami Medvladnega odbora za podnebne spremembe ZN poziva k doseganju cilja neto ničelnih emisij TGP do leta 2050.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

V predlaganem zakonu opredeljeni cilji sledijo podnebnim ciljem Pariškega sporazuma, ki ga je leta 2016 ratificirala tudi Slovenija in se začne izvajati januarja 2021. Glavni cilj podnebne politike je doseči ogljično nevtralnost – to je ničelno stopnjo neto emisij TGP za obdobje do leta 2050 z vmesnim ciljem zmanjšanja emisij TGP za vsaj 40 odstotkov do leta 2030 glede na leto 1990. Cilji zakona so na tako eni strani zmanjševati vplive podnebnih sprememb, na drugi strani pa omogočiti prilagajanje nanje, pri čemer je potrebno zagotoviti podnebno varnost prebivalcev. Nabor ciljev podnebne politike je sicer širši in zadeva vse sektorje ter ravni odločanja. Posamezni sektorski cilji bodo sistematično razdelani in operacionalizirani v dolgoročni podnebni strategiji in celovitem nacionalnem energetsko-podnebnem načrtu (v nadaljevanju: NEPN).

Zaradi razsežnosti podnebnih sprememb, njene medsektorske in meddržavne narave je ključno, da Slovenija sprejme Zakon o podnebni politiki s katerim bo celovito uredila mehanizme in okvir za zmanjševanje vplivov podnebnih sprememb. Na področje urejanja tega zakona vpliva tudi Uredba EU 2018/1999 v delu, ki se nanaša na sprejem dolgoročne podnebne strategije ter celovitega nacionalnega energetsko-podnebnega načrta.

2.2 Načela

Zakon o podnebni politiki temelji na načelih, kot so že določena v Zakonu o varstvu okolja (ZVO-1).

2.3 Poglavitne rešitve

Temeljni namen Zakona o podnebni politiki je določitev dolgoročnega podnebnega cilja doseganja ničelne stopnje neto emisij vseh TGP do 2050.

Zakon o podnebni politiki vzpostavlja mehanizme, preko katerih se bo podnebna politika izvajala v vseh sektorjih za doseg zastavljenih ciljev. Ti mehanizmi obsegajo:

- pripravo in sprejem dolgoročne podnebne strategije, ki bo analizirala stanje in določila cilje glede emisij toplogrednih plinov za leta 2030, 2040 in 2050;
- pripravo in sprejem nacionalnih energetsko-podnebnih načrtov, ki bodo kot programski dokument operacionalizirali podnebno strategijo in določili vmesne cilje ter ukrepe za njihovo doseganje;
- pripravo in sprejem letnega poročila kot instrumenta spremljanja uspešnosti izvajanja podnebne politike,
- ustanovitev Podnebnega sveta kot posebnega posvetovalnega telesa Vlade RS,

- opredelitev vloge ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe, kot koordinatorja za izvajanje podnebne politike na vseh ravneh,
- razglasitev podnebnega dne vsak tretji četrtek v mesecu oktobru, ko se bodo izvajale aktivnosti za podporo podnebni politiki.

Zakon o podnebni politiki je relativno kratek, saj določa le okvir za vzpostavitev podnebne politike v Republiki Sloveniji, medtem ko bo podnebna politika natančneje določena ter operacionalizirana v dolgoročni podnebni strategiji, NEPN, ter v preostalih razvojnih sektorskih dokumentih. Temu pa seveda sledijo tudi ustrezne prilagoditve posameznih sektorskih predpisov, v kolikor bo to potrebno.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Na ravni EU je bilo v okviru cilja neto ničelnih emisij TGP do leta 2050, kot ga predvideva predlog zakona, opravljenih več primerjalnih analiz makroekonomskih učinkov ukrepanja, ki so pokazale, da bi bili učinki zmerni. Ocena potrebnega finančnega okvira in sredstev za izvajanje dolgoročne podnebne politike v tem trenutku še ni na voljo niti na ravni EU niti v številnih državah članicah, vključno v Sloveniji. Bolj natančna ocena stroškov bo vključena v osnutek dolgoročne podnebne strategije.

Ob predstavitvi osnutka podnebne vizije EU do leta 2050 v Evropskem parlamentu je takratni komisar za energetiko in podpredsednik EK Maroš Šefčovič ustno podal oceno finančnega okvira za izvajanje dolgoročne podnebne politike na ravni EU z navedbo, da bo potrebnih dodatnih 175–290 milijard evrov letno (1,1–1,8 % EU BDP letno) za doseg neto ničelnih emisij toplogrednih plinov v EU do leta 2050.

Tako na ravni EU, kot v Sloveniji bodo potrebne naložbe v energetske sisteme in z njim povezano infrastrukturo, za veliko večino katerih bodo odgovorna zasebna podjetja in gospodarstva. Potrebno je izpostaviti, da bo doseg cilja neto ničelnih emisij TGP do leta 2050 bo zaradi manjših posledic podnebnih sprememb prinesel tudi številne posredne koristi.

Pričakovati je pridobitev sredstev s strani EU, ki v novem finančnem obdobju po letu 2020 predvideva 25 odstotkov vseh sredstev na ravni EU namenjenih tudi za doseganje podnebnih ciljev. Hkrati se v okviru programa Obzorja Evrope za raziskave in inovacije na področju podnebnih sprememb predvideva 35 % vseh sredstev. Vzpostavlja se Evropski svet za inovacije, ki se bo osredotočal na povsem nove, prebojne proizvode, storitve in procese. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo bo še naprej podpiral mlade inovatorje in zagonska podjetja po vsej Evropi. Dodatno bo sklad za inovacije v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami podprl komercialne predstavitve prebojnih tehnologij.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona predvideva porabo državnih proračunskih sredstev za delovanje Podnebnega sveta.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Zakoni o podnebnih spremembah (z različnimi imeni) so bili po do zdaj znanih informacijah sprejeti v sedmih državah članicah EU (Velika Britanija, Danska, Finska, Irska, Francija, Švedska in Nizozemska), zunaj EU pa na Norveškem in v Mehiki. Nemčija, Španija, Madžarska načrtujejo sprejetje zakona o podnebnih spremembah v letu 2019. Zunaj EU naj bi zakon pripravljala tudi Nova Zelandija in Čile. V nadaljevanju so prikazani primeri in pregled stanja sprejetih zakonov o podnebnih spremembah in politikah v Evropi in po svetu.

a) Pregled stanja sprejetih zakonov o podnebnih spremembah po svetu

Velika Britanija (prvi tovrstni zakon na svetu) je zakon o podnebnih spremembah sprejela leta 2008. Določil je 80-odstotno zmanjšanje emisij TGP do leta 2050 glede na leto 1990. Velika Britanija naj bi z novelo zakona v kratkem uskladila svoje cilje s Pariškim sporazumom in bo v zakon dodala cilj neto ničelnih emisij TGP do leta 2050.

Danska je zakon sprejela leta 2014. Določa 100-odstotni prehod na rabo obnovljivih virov energije (OVE) do leta 2050 in 0-odstotno rabo fosilnih goriv.

Finska je zakon sprejela leta 2015 (pred sprejetjem Pariškega sporazuma). Določa 80-odstotno zmanjšanje emisij TGP do leta 2050 glede na leto 1990. Je pa junija letos nova vlada Finske sprejela cilj neto ničelnih emisij TGP že do leta 2035.

Irska je zakon sprejela leta 2015. Zakon ne določa konkretnega cilja z odstotki zmanjšanja emisij TGP, temveč opisno določa, da naj bi Irska do leta 2050 dosegla cilj nizkoogljivo, podnebno odporno in okoljsko trajnostno gospodarstvo.

Francija je zakon sprejela leta 2015 (pred sprejetjem Pariškega sporazuma). Določa 75-odstotno zmanjšanje emisij TGP do leta 2050 glede na leto 1990. Februarja 2019 je vlada pripravila novelo zakona s ciljem za doseg cilja neto ničelnih emisij TGP do leta 2050.

Švedska je zakon sprejela leta 2017. Določa doseg cilja neto ničelnih emisij TGP do leta 2045 z dejanskim zmanjšanjem nacionalnih emisij TGP za 85 %, preostanek pa z drugimi ukrepi ponorov, tehnologij in majhnega dela z uporabo kreditov iz projektov za zmanjšanje emisij TGP v tujini. Do leta 2030 bodo emisije iz prometa (razen letalskih emisij) zmanjšane za 70 % v primerjavi z letom 2010. Vse emisije iz ne-ETS sektorjev bodo do leta 2030 manjše za najmanj 63 %, do leta 2040 pa za 75 % glede na leto 1990. Skupne emisije TGP Švedske bodo do leta 2030 manjše za 55 %, do leta 2040 pa za 73 % glede na leto 1990. Zakon je bil v parlamentu sprejet s podporo vseh političnih strank razen ene manjše.

Nizozemska je zakon sprejela na začetku leta 2019. Zakon zajema podnebni cilj za zmanjšanje nacionalnih emisij TGP Nizozemske za 95 % do leta 2050 in za 49 % do leta 2030 glede na leto 1990 ter cilj 100-odstotne ogljično nevtralne proizvodnje elektrike do leta 2050. Zakon je bil v parlamentu sprejet s podporo vseh političnih strank (z izjemo ene), dokončno junija 2019.

Mehika je zakon o podnebnih spremembah sprejela leta 2012. Določa 50-odstotno zmanjšanje emisij TGP do leta 2050 glede na leto 1990.

Norveška je zakon sprejela leta 2017. Določa 80–95-odstotno zmanjšanje emisij TGP do leta 2050 glede na leto 1990, delno tudi z uporabo kreditov zmanjšanja emisij TGP v tujini.

Nemčija načrtuje sprejetje zakona o podnebnih spremembah v letu 2019. Vlada je predlog zakona pripravila spomladi, da bi bil po besedah ministrice za okolje Svenje Schulze sprejet v zveznem parlamentu najpozneje do konca leta 2019. V sedanji dolgoročni strategiji Nemčije do leta 2050 je predviden cilj zmanjšanje emisij TGP za 80–95 %. Za osnutek zakona o podnebnih

spremembah se nemška vlada, po vzoru EU in številnih držav članic, določa cilj neto ničelnih emisij TGP do leta 2050. Nemčija v prvem osnutku zakonu postavlja naslednje podnebne cilje: najmanj 40-odstotno zmanjšanje celotnih nacionalnih emisij TGP do leta 2020 glede na leto 1990, 55-odstotno do leta 2030, 70-odstotno do leta 2040 in 95-odstotno do leta 2050 (oziroma neto ničelne emisije TGP do leta 2050). Dosedanji cilj Nemčije do leta 2050 je bil v razponu 80–95 %.

b) Primer okvira dolgoročne podnebne politike Nizozemske do leta 2050

Nizozemski parlament je na začetku leta 2019 z veliko večino glasov sprejel zakon o podnebnih spremembah, katerega temeljni cilj je uskladitev dolgoročne nacionalne podnebne politike s cilji Pariškega sporazuma in znanstvenimi dognanji na tem področju. Zakon zajema podnebni cilj za zmanjšanje nacionalnih emisij TGP Nizozemske za 95 % do leta 2050 (in neto ničelne emisije TGP do leta 2050) in za 49 % do leta 2030 glede na leto 1990 ter cilj 100-odstotno ogljično nevtralne proizvodnje elektrike do leta 2050.

Zakon za doseganje ciljev zmanjševanja emisij TGP vzpostavlja inovativen mehanizem letnih pregledov, na podlagi katerih vlada predstavi rezultate izvajanja ukrepov za doseganje cilja. Zakon določa tudi tako imenovani »državni podnebni dan«, in sicer vsak četrty četrtek v oktobru. Na ta dan vsako leto vlada na celodnevem zasedanju v parlamentu predstavi letno poročilo o doseganju cilja in predlaga dodatne ukrepe za naprej, če je to potrebno za celovito doseganje cilja.

Zakon nalaga vladi pripravo podnebnega načrta (na podlagi tako imenovanega ogljičnega proračuna) vsakih pet let. Načrt mora vsebovati vse ukrepe za doseganje cilja za naslednjih pet let, ki morajo biti na trajektoriji do cilja 2030 in 2050. Načrt bo ocenjen vsaki dve leti in po potrebi revidiran, če ukrepi ne bi vodili do doseganja zakonsko postavljenega cilja.

Na državni podnebni dan bo vlada pripravila tako imenovani memorandum, ki bo temeljil na podnebno-energetski študiji glede doseganja cilja v preteklem letu. Debata o memorandumu bo ta dan potekala na plenarnem zasedanju v parlamentu. Ob obravnavi državnega (finančnega) proračuna se bodo obravnavali tudi letni ogljični proračun in ukrepi za njegovo doseganje.

Zakon predvideva strankarsko neodvisno strokovno-znanstveno telo (odbor), ki vladi svetuje oziroma priporoča pripravo 5-letnih ogljičnih proračunov in ukrepe za doseganje zastavljenih ciljev v 5-letnih podnebnih načrtih za doseganje zakonsko določenega podnebnega cilja do 2030 in nato do 2050.

c) Primer okvira dolgoročne podnebne politike Švedske do srede stoletja

Leta 2017 je švedski parlament z veliko večino (z izjemo ene stranke) sprejel tako imenovani okvir podnebne politike (The Swedish Climate Policy Framework), ki je najpomembnejša podnebna reforma v zgodovini Švedske. Ta reforma je postavila okvir za izvedbo ciljev Pariškega sporazuma. V skladu s tem dokumentom naj bi Švedska do leta 2045 dosegla neto ničelne emisije TGP.

Okvir podnebne politike zajema tri temeljne sestavne dele: nove velikopotezne podnebne cilje, podnebni zakon in neodvisni znanstveno-strokovni svet za podnebno politiko. Cilj tega okvira je zagotoviti stabilnost in prizadevnost dolgoročne in sprotne podnebne politike.

Prvič v zgodovini mora švedska vlada v skladu s podnebnim zakonom izvajati podnebno politiko na podlagi ciljev oziroma zakona, ki ga je sprejel parlament. Vlada mora na začetku mandata pripraviti podnebni načrt za svoj štiriletni mandat, ki izhaja iz podnebnega cilja, in nato

redna letna poročila o izvajanju podnebnega načrta. Neodvisno telo, svet za podnebno krizo, pa bo pregledalo, ali vlada v celoti sledi podnebni politiki in ciljem iz zakona.

Temeljne vsebine oziroma določbe švedskega podnebnega zakona, ki je začel veljati 1. januarja 2018, so: vladna podnebna politika mora temeljiti na podnebnih ciljih, določenih v zakonu, vlada mora vsako leto pripraviti podnebno poročilo, ki je sestavni del letnega finančnega proračuna države, vsake štiri leta mora pripraviti podnebni akcijski načrt z ukrepi za izvedbo vmesnega podnebnega cilja, ki mora biti na trajektoriji za doseg dolgoročnega podnebnega cilja Švedske. Podnebni cilji in finančni proračun se morajo ujemati.

Okvir zajema nove podnebne cilje, in sicer: do leta 2045 naj bi Švedska dosegla neto ničelne emisije TGP, po tem letu pa negativne emisije. Negativne emisije bo Švedska dosegla s ponori ogljika in izvedbo podnebnih ukrepov v tujini. Kljub temu morajo biti emisije TGP iz aktivnosti na Švedskem do leta 2045 manjše najmanj za 85 % glede na leto 1990. To naj bi pomenilo manj kot 1 tona ekvivalenta CO₂ na prebivalca do leta 2045.

Do leta 2030 bodo emisije iz prometa (razen emisij iz letalskega prometa) zmanjšane za 70 % v primerjavi z letom 2010. Vse emisije iz tako imenovanih neETS sektorjev (vezano na uredbo EU o delitvi prizadevanj med države članice, torej iz sektorjev, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijskimi kuponi), bodo do leta 2030 manjše za najmanj 63 %, do leta 2040 pa za 75 % glede na leto 1990. Skupne emisije TGP Švedske bodo do leta 2030 manjše za 55 %, do leta 2040 pa za 73 % glede na leto 1990.

Tretji temeljni steber podnebne politike Švedske je imenovanje sveta za podnebno politiko. To znanstveno-strokovno telo bo pomagalo vladi s pripravo neodvisne ocene, ali so podnebni načrti vlade v skladu z zahtevanimi podnebnimi cilji. Svet bo ovrednotil, ali bo vlada s predlaganimi ukrepi dosegala podnebne cilje oziroma ali jih ne bo pravočasno dosegala, in nato vladi podal ustrezna priporočila za skladnost ukrepov za doseganje zahtevanih ciljev.

d) Primer okvira dolgoročne podnebne politike Velike Britanije do leta 2050

Velika Britanija je za vodenje dolgoročne podnebne politike že leta 2008 sprejela zakon o podnebnih spremembah (Climate Change Act). To je bil inovativen način reševanja tega vprašanja in prvi državni zakon za podnebne spremembe na svetu.

Zakon o podnebnih spremembah Velike Britanije zajema naslednje temeljne določbe oziroma vsebine:

- zakonsko zavezujoč dolgoročni podnebni (oziroma emisijski) cilj;
- zakonsko zavezujoče 5-letne ogljične proračune (največjo dovoljeno količino toplogrednih plinov, ki jo Velika Britanija sme izpustiti v nekem 5-letnem obdobju);
- neprekinjeno načrtovanje ukrepov za prilagajanje na podnebno krizo;
- določbo o neodvisnem znanstvenem posvetovalnem telesu za pripravo osnutkov 5-letnih ogljičnih proračunov in
- določbe o obveznem spremljanju izvajanja ogljičnih proračunov in obračunavanju emisij.

Zakonsko zavezujoči dolgoročni podnebni (oziroma emisijski) cilj določa, da morajo biti celotne letne emisije TGP Velike Britanije leta 2050 najmanj za 80 % manjše kot leta 1990. Namen te določbe je bil jasno sporočilo vsem, tako gospodarstvu kot družbi, glede smeri dolgoročne podnebne politike Velike Britanije do leta 2050. Cilj je temeljil na takrat znanih znanstvenih dognanjih, kar je podnebni politiki zagotovilo potrebno verodostojnost.

Zakonsko zavezujoči 5-letni ogljični proračuni predstavljajo zaporedne 5-letne cilje v smislu

največje dovoljene letne količine TGP ob zaključku nekega obdobja, ki jo Velika Britanija sme izpustiti v ozračje. Ogljični proračuni (OP) morajo določiti podnebni emisijski cilj za 12 let vnaprej. OP morajo biti na trajektoriji za doseg dolgoročnega podnebnega cilja.

Neprekinjeno načrtovanje ukrepov za prilagajanje na podnebno krizo prav tako sledi 5-letnim obdobjem, ki se začnejo s pripravo celovitih dokumentov ocene tveganj za podnebne spremembe (Climate Change Risk Assessment – CCRA) oziroma temeljijo na njih in se upoštevajo pri pripravi državnih programov za prilagajanje na podnebno krizo (National Adaptation Programme – NAP). Ti programi morajo biti sprejeti pred začetkom posameznega 5-letnega obdobja.

Imenovanje neodvisnega znanstvenega posvetovalnega telesa – odbora za podnebne spremembe (Committee on Climate Change – CCC) sodi med temeljne določbe tega zakona. Ta odbor je varuh izvajanja podnebne politike Velike Britanije in dolgoročnega cilja, ki je določen v tem zakonu. Tako kot zakon tudi ta odbor obravnava tako cilje zmanjševanja emisij TGP kot prilagajanje na podnebno krizo, zadnje prek pododbora za prilagajanje (Adaptation Sub-Committee).

Zakonske določbe o obveznem spremljanju izvajanja ogljičnih proračunov in poročanju nalagajo vladi, da redno poroča o napredku v parlamentu in javnosti, kar pomeni tudi ohranjanje podnebnih vsebin visoko na seznamu prednostnih nalog. Zagotavlja tudi preglednost glede doseganja ciljev ogljičnih proračunov. Odbor za podnebne spremembe mora v okviru teh določil pripravljati letna poročila o napredku, v katerih poda podrobnosti, kako vlada dosega cilje ogljičnih proračunov na letni ravni. Napredek izvajanja načrtov za prilagajanje na podnebno krizo se ugotavlja vsaki dve leti. Ta poročila so v razpravi v parlamentu in vlada mora podati vsa ustrezna pojasnila.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predvideni zakon ustanavlja Podnebni svet kot posvetovalno telo vlade za področje podnebne politike. V ta svet bo vlada na predlog ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe imenovala neodvisne strokovnjake s področja prilagajanja ter blaženja podnebni sprememb.

Podnebni svet ne bo imel posledic na poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov. Delovanje Podnebnega sveta bo financirano iz proračuna ministrstva pristojnega za podnebne spremembe.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne predvideva administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Izvajanje predlaganega zakona bo posledično pomenilo izboljšanje podnebne varnosti, ravnanja z odpadki, aktivnosti podjetij na področju okolja, kot tudi izboljšanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter izboljšanja biotske raznovrstnosti in varovanja območij.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Dolgoročno izvajanje podnebne politike bo zahtevalo prilagajanje gospodarstva v določenih

segmentih. V okviru posledic zakon predvideva spodbujanje razvoja, raziskav in inovacij na področju prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb. Posledice predvidenega zakona bodo zahtevale tudi okrepljeno medsebojno sodelovanje z drugimi državami, spodbujanje makroekonomskega okolja ter konkurenčnosti podjetij, kar bo posledično prineslo tudi nova delovna mesta ter sredstva v državni proračun.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predviden zakon ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlagani zakon bo imel posledice za sprejem celovitega nacionalnega energetskega-podnebnega načrta, kot ga sedaj določa 24. člen Energetskega zakona (EZ-1).

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlagani zakon neposredno ne zadeva drugih področij. Bo pa imela sektorske posledice dolgoročna podnebna strategija in NEPN.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
Zakon bo predstavljen širši javnosti na posvetu v Državnem svetu Republike Slovenije. Na voljo bo tudi na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor.

- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
Izvajanje predpisa bo redno spremljalo Ministrstvo za okolje in prostor. Ker predvideni zakon zadeva vse ravni odločanja in vse sektorje pa bo pri izvajanju spremljanja sprejetega predpisa potrebno aktivno sodelovanje vseh resorjev kot tudi širše javnosti ter novoustanovljenega Podnebnega sveta.

Obrazložitev členov predloga zakona:**K 1. členu:**

Člen opredeljuje predmet zakona, ki je v določitvi ciljev in mehanizmov, namenjenih odzivanju na podnebne spremembe. Pri tem so pomembne tudi določbe 3. in 6. člena, ki opredeljujeta okvirno naravo zakona ter način izvajanja podnebne politike, ki je izrazito več-sektorski. Mehanizmi in izvajalci podnebne politike, opredeljeni v tem zakonu, torej ne predstavljajo zaključenega nabora, ki bi preprečeval nastajanje in vklapljanje novih skozi sektorske politike, predpise in ukrepe, temveč predstavljajo temeljne gradnike tega sistema.

K 2. členu:

Ker se s tem zakonom izvaja tudi uredba EU, je to v tem členu izrecno navedeno. Zakon za namen izvajanja predmetne uredbe EU določa pristojni organ za sprejem dolgoročne podnebne strategije in celovitega nacionalnega energetske-podnebnega načrta, kar je podrobneje urejeno v 8. in 9. členu zakona.

K 3. členu:

Člen določa namen in naravo zakona. Kot zapisano v obrazložitvi k 1. členu, je narava zakona okvirna. Ne gre torej za predpis, ki na enem mestu in samostojno ter izključujoče uredi vse vsebinske instrumente in pravne institute na področju podnebnih sprememb, temveč predstavlja temeljni okvir, znotraj in na podlagi katerega nato lahko skupno, pa tudi ločeno (a povezano) nastajajo dodatni oziroma podrobnejši gradniki sistema. Pri tem se zakon izrecno opira na trajnostni razvoj kot široko sprejeto načelo v številnih sektorskih politikah (kjer je na prvem mestu varstvo okolja), področje predmetnih sprememb pa postavlja tudi v kontekst človekovih pravic in mednarodnega delovanja.

K 4. členu:

Kot načela, na katerih temelji podnebna politika, zakon opredeljuje in se navezuje na načela, ki so že določena v zakonu, ki ureja varstvo okolja, saj gre za identična vrednostna izhodišča urejanja in delovanja.

K 5. členu:

Člen opredeljuje pomen izrazov, ki so nato uporabljeni v zakonu in sledijo ustaljeni rabi v okviru Združenih narodov (ZN), na ravni EU ter v ustreznih predpisih in dokumentih v Sloveniji.

K 6. členu:

Člen opredeljuje izvajanje podnebne politike kot nalogo, ki zaradi svojega globalnega pomena presega nacionalni okvir, znotraj le-tega pa je ta naloga izrazito več- oziroma nad-sektorska in vključuje tako državo, kot lokalno samoupravo. S tem člen daje izhodišče za bolj matricno organiziranost izvajalcev, saj bo za uspešno izvajanje politike treba preseči tradicionalno upravno organizacijsko strukturo oziroma delovanje. Člen našteva ključne sektorje za izvajanje podnebne politike, pri čemer pa ta nabor ni taksativen, temveč odprt.

K 7. členu:

Ta člen opredeljuje cilje podnebne politike za obdobje do leta 2050, do katerega bo Republika Slovenije dosegla neto ničelne emisije toplogrednih plinov. Ostali cilji niso kvantificirani temveč opisni, gre pa za širok nabor, ki terja nadaljnjo razdelavo in operacionalizacijo skozi dolgoročno podnebno strategijo in nacionalni energetske-podnební načrt. Skladno z drugim odstavkom in izhajajoč iz okvirne narave zakona je zato določanje sektorskih ciljev prepuščeno dolgoročni podnebni strategiji.

K 8. členu:

Člen podrobneje določa dolgoročno podnebno strategijo. Ta predstavlja temeljni dolgoročni razvojni dokument države za doseganje ciljev podnebne politike. Podnebna strategija se revidira vsaj vsakih deset let. Strategijo na predlog vlade sprejme državni zbor, kar velja tako za osnovni dokument kot tudi za njegove spremembe in dopolnitve, ki bodo posledica njenega revidiranja.

V tretjem odstavku je opredeljena vsebina podnebne strategije, ki sledi določbam Uredbe EU 2018/1999 v delu, ki predpisuje vsebino dolgoročnih strategij za države članice EU, prilagojena in razširjena na slovenski pravni red, izzive in potrebe. Podnebna strategija opredeli vsebine za vse sodelujoče sektorje za doseg dolgoročnih podnebnih ciljev tega zakona

K 9. členu:

Ta člen opredeljuje celoviti nacionalni energetsko-podnebni načrt (NEPN), ki je 10-letni razvojni dokument, ki določa letne vmesne cilje glede emisij toplogrednih plinov iz vseh sektorjev skupaj in ločeno za vsak sektor posebej, pri čemer to velja za ETS in ne-ETS sektorje. NEPN mora biti skladen s podnebno strategijo in z Uredbo EU 2018/1999, poleg tega pa vsebuje tudi analizo potencialov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vse sektorje, načrt ukrepov, navedbo njihovih nosilcev, rokov za izvedbo in virov ter višine finančnih sredstev za doseganje drugih ciljev podnebne politike, ki jih določa ta zakon in podnebna strategija.

NEPN sprejme vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energetiko in ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe. Gre za spremembo dosedanje ureditve iz 24. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15 in 43/19), ki kot pripravljavca NEPN določa samo ministrstvo, pristojno za energetiko. Glede na naravo podnebnih sprememb, ki ni samo energetska, temveč celovito okoljska tema (v najširšem smislu), je smiselno in pravilno, ter tudi skladno s pristojnostmi ministrstev, kot jih opredeljuje Zakon o državni upravi ter kot jih določa ta zakon, da ima pri nastajanju NEPN vlogo sopredlagatelja tudi ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe¹.

Ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe, lahko na podlagi rezultatov letnega poročila iz katerega je razvidno, da vmesni cilji ne bodo doseženi predlaga vladi sprejem nujnega programa ukrepov za odpravo negativnih posledic, ali pa sprejem sprememb in dopolnitev nacionalno energetsko-podnebnega načrta.

K 10. členu:

V 10. členu je opredeljen namen in postopek sprejema letnega poročila, ki ga letno pripravi vlada glede izvajanja ukrepov in rezultatov doseganja ciljev podnebne politike po posameznih sektorjih. Letno poročilo se pred sprejemom na vladi pošlje v obravnavo Podnebnemu svetu, ki poda svoje stališče in priporočila za izvajanje podnebne politike.

K 11. členu:

Trgovanje z emisijskimi kuponi je eden osnovnih mehanizmov podnebnih politike, ki pa je v slovenskem pravnem redu že urejen z Zakonom o varstvu okolja, zato podobno kot v 4. členu določba samo odkazuje na uporabo tistega zakona.

K 12. členu:

Ta člen določa ustanovitev neodvisnega posvetovalnega telesa vlade za področje podnebne politike. Podnebni svet je temeljni, neodvisni, strokovni steber za stabilno, učinkovito in proaktivno dolgoročno izvajanje podnebne politike, določene v tem zakonu in drugih ustreznih dokumentih Slovenije. Podnebni svet med ostalim poda stališče o predlogu podnebne strategije; stališče o predlogu vmesnih ciljev glede emisij toplogrednih plinov; stališče o letnem poročilu; na predlog ministrstva ali vlade pa obravnava tudi druga gradiva in podaja stališča o posamezni zadevi; aktivno podaja predloge za sprejem dokumentov ali nadaljnje ukrepanje vlade na področju podnebne politike.

¹ Skladno z 38. členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) je Ministrstvo za okolje in prostor tisto, ki med drugim opravlja naloge na področju podnebnih sprememb.

K 13. členu:

Člen opredeljuje vlogo pristojnega ministrstva za podnebne spremembe, ki med drugim usmerja oblikovanje sektorskih politik; zbira in vrednoti analize in strokovne podatke; koordinira ozaveščanje, raziskave in izobraževanje ter sodeluje pri mednarodnem dialogu in izmenjavi dobrih praks. Glede na dejstvo, da je izvajanje podnebne politike horizontalna naloga večjega števila sektorjev, je treba zagotoviti ustrezno usmerjanje in koordinacijo, to pa je naloga resorja, pristojnega za podnebne spremembe.

K 14. členu:

Ta člen določa podnebni dan, in sicer vsak tretji četrtek v mesecu oktobru, ko Državni zbor Republike Slovenije obravnava letno poročilo, izvedejo pa se tudi izobraževalni ter promocijski dogodki o podnebnih spremembah.

K 15. členu:

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

Besedilo členov**SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen
(predmet zakona)**

Ta zakon določa cilje podnebne politike Republike Slovenije in mehanizme za njeno izvajanje.

**2. člen
(prenos in izvrševanje predpisov Evropske unije)**

Ta zakon določa pristojni organ za izvajanje *Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018 str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba), v delu, ki se nanaša na sprejem dolgoročne podnebne strategije ter celovitega nacionalnega energetske-podnebnega načrta.*

**3. člen
(namen)**

Namen zakona je vzpostaviti okvir za uresničevanje podnebne politike Republike Slovenije, ki bo v skladu s cilji trajnostnega razvoja, varstva okolja in varstva človekovih pravic ter v skladu z mednarodnimi zavezami učinkovito omejila in zmanjšala podnebne spremembe ter omogočila prilagajanje družbe nanje.

**4. člen
(načela)**

Podnebna politika temelji na načelih, kot so določena v zakonu, ki ureja varstvo okolja.

**5. člen
(izrazi)**

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. **emisija toplogrednih plinov:** je neposredno ali posredno izpuščanje ali oddajanje toplogrednih plinov iz posameznega vira v okolje;
2. **ETS sektor:** je sektor dejavnosti, ki so v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, vključene v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov;
3. **ogljikna nevtralnost:** je ničelno stanje neto emisij toplogrednih plinov izraženo v enoti ekvivalenta ogljikovega dioksida;
4. **ne-ETS sektor:** je sektor dejavnosti prometa, industrijskih procesov in uporabe proizvodov, kmetijstva in odpadkov;
5. **podnebne spremembe:** pomenijo spremembe dolgoročno značilnega vremena na posameznih območjih, ki se izražajo predvsem s segrevanjem temperature zraka, spremembami

razporeditve in količine padavin, trajanja in pogostosti ekstremnih vremenskih pojavov, itd. in jih je povzročil pretežno človek s svojim delovanjem;

6. **podnebna varnost prebivalcev**: pomeni stanje v katerem je prebivalstvu zagotovljeno zdravo življenjsko okolje in varnost pred škodljivimi učinki podnebnih sprememb;
7. **ponor**: je katerikoli proces, dejavnost ali mehanizem, ki odstranjuje toplogredne pline iz ozračja;
8. **toplogredni plini**: so plini v ozračju, ki absorbirajo in ponovno oddajajo toplotno sevanje, ki se zadržuje v spodnjih plasteh ozračja in povzroča učinek tople grede toplogredni plini so: ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), didušikov oksid (N₂O) ter F-plini: fluorirani ogljikovodiki – HFC-ji, perfluorirani ogljikovodiki – PFC-ji in žveplov heksafluorid – SF₆.

CILJI PODNEBNE POLITIKE

6. člen (izvajanje podnebne politike)

Podnebna politika se izvaja na mednarodni in nacionalni ravni ter zadeva vse ravni odločanja in vse sektorje, predvsem pa gospodarstvo, industrijo, promet, energetiko, kmetijstvo, gozdarstvo, ravnanje z odpadki, urejanje prostora in graditev, vzgoja in izobraževanje ter raziskave, razvoj in inovacije.

7. člen (cilji)

- (1) Cilji podnebne politike so:
 - doseči ogljično nevtralnost do leta 2050;
 - okrepiti zavedanje, da se podnebne spremembe že dogajajo;
 - takojšnji pristop vseh sektorjev k sprejemu ukrepov za omejevanje, zmanjšanje ter prilagajanje na podnebne spremembe;
 - doseči podnebno varnost prebivalcev;
 - povečati prilagoditvene sposobnosti družbe na podnebne spremembe;
 - povečati odvzem toplogrednih plinov po ponorih;
 - spodbuditi raziskovalne in druge dejavnosti, s katerimi se lahko odvzame toplogredne pline iz ozračja ali omeji njihove emisije.
- (2) Cilji podnebne politike za posamezne sektorje so opredeljeni v Dolgoročni podnebni strategiji.

MEHANIZMI PODNEBNE POLITIKE

8. člen (dolgoročna podnebna strategija)

- (1) Dolgoročna podnebna strategija (v nadaljnjem besedilu: Strategija) predstavlja osnovni dolgoročni razvojni dokument za doseganje ciljev podnebne politike, ki so določeni s tem zakonom.
- (2) Strategijo na predlog Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) sprejme Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) in se revidira vsaj vsakih 10 let.
- (3) Strategija vsebuje:
 - analizo stanja in znanstvenih dognanj glede podnebnih sprememb v Republiki Sloveniji;
 - določitev ciljev zmanjšanja toplogrednih plinov v ozračju po posameznih sektorjih do leta 2050, z vmesnimi cilji do leta 2030 in 2040;
 - možne scenarije in okvirno oceno posledic, ob določeni stopnji emisij toplogrednih plinov v ozračju ali stopnji povečanja temperature ozračja;

- možne ukrepe za doseganje ciljev podnebne politike po posameznih sektorjih;
- kazalnike, ki omogočajo spremljanje napredka pri doseganju ciljev podnebne politike;
- povezave z drugimi politikami in strategijami;
- druge vsebine za izvrševanje Uredbe delu, ki se nanaša na sprejem dolgoročne strategije na področju podnebne politike;
- organiziranost za izvajanje podnebne politike.

9. člen

(celoviti nacionalni energetska-podnebni načrt)

- (1) Celoviti nacionalni energetska-podnebni načrt (v nadaljnjem besedilu: NEPN) je desetletni razvojni dokument, ki določa letne vmesne cilje glede emisij toplogrednih plinov iz vseh sektorjev skupaj in ločeno za vsak ETS in ne-ETS sektor posebej. Cilji se izražajo kot količina ekvivalenta CO₂, ki jih Republika Slovenija sme izpustiti v tem obdobju.
- (2) NEPN je skladen s Strategijo in poleg vsebine, določene z Uredbo, vsebuje tudi analizo potencialov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vse sektorje, načrt ukrepov, navedbo njihovih nosilcev, rokov za izvedbo in virov ter višine finančnih sredstev za doseganje drugih ciljev podnebne politike, ki jih določa ta zakon in podnebna strategija.
- (3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja energetiko, sprejme NEPN vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energetiko, in ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe.
- (4) Ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe, lahko na podlagi rezultatov letnega poročila iz katerega je razvidno, da vmesni cilji ne bodo doseženi predlaga vladi:
 - sprejem nujnega programa ukrepov za odpravo negativnih posledic;
 - sprejem sprememb in dopolnitev NEPN.

10. člen

(letno poročilo)

- (1) Z namenom učinkovitega spremljanja izvajanja Strategije in NEPN vlada vsako leto pripravi poročilo o izvajanju ukrepov in rezultatih doseganja ciljev podnebne politike po posameznih sektorjih.
- (2) Letno poročilo se pripravi na podlagi spremljanja uresničevanja ciljev, ki ga izvaja vsak sektor za svoje področje.
- (3) V okviru letnega poročila se vsako drugo leto posodobi projekcije emisij toplogrednih plinov.
- (4) Letno poročilo se pred sprejemom na vladi pošlje v obravnavo Podnebnemu svetu, ki nanj poda stališče in priporočila za izvajanje podnebne politike, kar postane sestavni del letnega poročila.
- (5) S sprejetim letnim poročilom se seznanijo državni zbor na dan, ki je določen kot državni podnebni dan.

11. člen

(trgovanje z emisijskimi kuponi)

Trgovanje z emisijskimi kuponi predstavlja tržni mehanizem omejevanja emisij toplogrednih plinov za ETS sektorje in se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, kot dopolnilni ukrep zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v ETS sektorjih.

12. člen
(Podnebni svet)

- (1) Vlada ustanovi Podnebni svet kot posvetovalno telo vlade za področje podnebne politike.
- (2) V Podnebni svet vlada na predlog ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe, imenuje neodvisne strokovnjake s področja prilagajanja ter blaženja podnebnih sprememb ter njihovih učinkov.
- (3) Podnebni svet ima naslednje naloge:
 - poda stališče o predlogu in morebitni spremembi Strategije;
 - poda stališče o predlogu vmesnih ciljev glede emisij toplogrednih plinov, kot so predvideni v NEPN;
 - poda stališče o letnem poročilu;
 - na predlog ministrstva ali vlade obravnava druga gradiva in podaja stališča o posamezni zadevi;
 - aktivno podaja predloge za sprejem dokumentov ali nadaljnje ukrepanje vlade na področju podnebne politike.

13. člen
(vloga pristojnega ministrstva)

Pri izvajanju podnebne politike na državni ravni ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe:

- usmerja oblikovanje sektorskih politik;
- sodeluje pri zbiranju in vrednotenju analiz in strokovnih podatkov;
- koordinira ozaveščanje, raziskave in izobraževanje;
- sodeluje pri mednarodnem dialogu in izmenjavi dobrih praks.

14. člen
(podnebni dan)

Vsak tretji četrtek v mesecu oktobru se razglasi za podnebni dan, ko državni zbor obravnava letno poročilo, izvedejo pa se tudi izobraževalni ter promocijski dogodki o podnebnih spremembah.

KONČNA DOLOČBA

15. člen
(veljavnost)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.